

PARİS İKLİM ANLAŞMASI VE ÖNEMİ

Esm   NAL

Ankara Üniversitesi/Hukuk/4.SINIF

Paris iklim Anlaşması Nedir?

2020 sonrası iklim değişikliği rejiminin çerçevesini oluşturan Paris Anlaşması, 2015 yılında Paris'te düzenlenen BMİDÇS 21. Taraflar Konferansı'nda kabul edilmiştir. Anlaşma, 5 Ekim 2016 itibariyle, küresel sera gazı emisyonlarının %55'ini oluşturan en az 55 tarafın anlaşmayı onaylaması koşulunun karşılanması sonucunda, 4 Kasım 2016 itibariyle yürürlüğe girmiştir. Anlaşma, iklim değişikliğiyle mücadelede gelişmiş/gelişmekte olan ülke sınıflandırmasına ve tüm ülkelerin "ortak fakat farklılaştırılmış sorumluluklar ve göreceli kabiliyetler" ilkesi tahtında sorumluluk üstlenmesi anlayışına dayandırılmıştır

Anlaşma neyi hedeflemektedir?

- Paris Anlaşması, 2020 sonrası süreçte, iklim değişikliği tehlikesine karşı küresel sosyo/ekonomik dayanıklılığın güçlendirilmesini hedeflemektedir.
- Paris Anlaşması'nın uzun dönemli hedefi, endüstriyelleşme öncesi döneme kıyasen küresel sıcaklık artışının 2°C'nin olabildiğince altında tutulmasıdır. Bu hedef fosil yakıt (petrol, kömür) kullanımının tedricen azaltılarak, yenilenebilir enerjiye yönelinmesini gerektirmektedir.
- İklim değişikliği ile mücadele bağlamında Anlaşma, ulusal katkılar, azaltım, uyum, kayıp/zarar, finansman, teknoloji geliştirme ve transferi, kapasite geliştirme, şeffaflık, durum değerlendirmesi konularına ilişkin uygulama usulleri belirlenmek üzere bir çerçeve oluşturmuştur.
- Anlaşma, iklim değişikliğinin olumsuz etkilerine maruz kalan ülkelerin uyum ve direnç kabiliyetlerinin artırılması ile sera gazı emisyon azaltım kapasitelerinin yükseltilmesi amacıyla öncelikle gelişmiş ülkelerin, En Az gelişmiş Ülkeler ve Küçük Ada Devletleri başta olmak üzere, ihtiyacı olan gelişmekte olan ülkelere finansman, teknoloji transferi ve kapasite geliştirme imkanları sağlamalarını öngörmektedir.

Türkiye İklim Değişikliği Müzakerelerini Neden Önemsiyor ?

Birleşmiş Milletler Afet Risklerinin Azaltılması Ofisi'nin 2018 yılında yayımladığı rapora göre, 1998-2017 yılları arasında meydana gelen iklim bağlantılı afetler sebebiyle 1,3 milyon insan hayatını kaybetmiş, 2,245 milyar ABD Doları maddi zarar meydana gelmiştir. Ayrıca, AB'nin iklim değişikliği gözlemleme kurumu, 2019 Temmuz ayının kayıtlara geçen en sıcak ay olduğunu açıklamıştır.

Ülkemizin de içinde bulunduğu Akdeniz havzası, iklim değişikliğinin olumsuz etkilerine karşı en hassas bölgelerden biri olarak tanımlanmaktadır. Türkiye, küresel ısınmanın özellikle su kaynaklarının azalması ve çölleşme ile bunlara bağlı ekolojik bozulmalar gibi olumsuz yönlerinden etkilenmeye başlamıştır.

Birleşmiş Milletler Afet Risklerinin Azaltılması Ofisi'nin 2018 yılında yayımladığı rapora göre, 1998-2017 yılları arasında meydana gelen iklim bağlantılı afetler sebebiyle 1,3 milyon insan hayatını kaybetmiş, 2,245 milyar ABD Doları maddi zarar meydana gelmiştir. Ayrıca, AB'nin iklim değişikliği gözlemleme kurumu, 2019 Temmuz ayının kayıtlara geçen en sıcak ay olduğunu açıklamıştır.

Ülkemizin de içinde bulunduğu Akdeniz havzası, iklim değişikliğinin olumsuz etkilerine karşı en hassas bölgelerden biri olarak tanımlanmaktadır. Türkiye, küresel ısınmanın özellikle su kaynaklarının azalması ve çölleşme ile bunlara bağlı ekolojik bozulmalar gibi olumsuz yönlerinden etkilenmeye başlamıştır.

Taraflar nasıl hesap verecek?

-[ŞEFFAFLIK] Hesap verebilirlik. Öncelikle “gelişmiş şeffaflık çerçevesi “ yoluyla sağlanacaktır.

Tüm ülkelerin;

- Emisyon envanterlerini ve
- NDC'lerini “uygulamada ve elde etmede kaydedilen ilerlemeyi izlemek için gerekli bilgileri” sunmaları gerekmektedir.
- Raporlar, teknik uzmanlar ve diğer hükümetler tarafından bağımsız bir incelemeye tabidir.

-UNFCCC sisteminde gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler için farklı gereksinimler belirlemiştir.

- Amaç: Değişen ulusal kapasitelere uyum sağlamak için “yerleşik esneklik sağlar”
- Amaç: kapasiteleri zaman içinde güçlendikçe, tüm tarafların aynı hesap verebilirlik standartları doğrultusunda çalışmasıdır.

-[YENİ MEKANİZMA/UZMAN KOMİTESİ] “Uygulamayı kolaylaştırmak ve uyumluluğu tespit etmek için” oluşturulan uzmanlar komitesi, taahhütlerinde geri kalan ülkelerin tekrar rayına oturmasına yardımcı olmaya çalışacak.

- Uyumsuzluk için herhangi bir ceza yoktur.

Anlaşma yasal olarak bağlayıcı mı?

-Evet. Anlaşma, UAH'a göre bir "antlaşma" olarak kabul edilir,

➤ **AMA:** yalnızca belirli hükümler yasal olarak bağlayıcıdır.

-Hangi hükümlerin bağlayıcı hale getirileceği konusu birçok ülke için merkezi bir endişe kaynağıydı.

-Bağlayıcı olmayan tarafları:

- Emisyon hedefleri
- mali taahhütleri

-**AMA: [PROSEDUREL TAAHÜT]:**bağlayıcı taahhütler

- birbirini takip eden NDC'leri sürdürme ve
- bunların uygulanmasındaki ilerleme hakkında rapor verme

-**[TR Deklarasyon]-** Türkiye, karar metnine eklediği beyanla "Türkiye Cumhuriyeti, Paris Anlaşması'nı geliştirmekte olan bir ülke olarak ve ulusal katkı beyanları çerçevesinde, anlaşmanın ve mekanizmalarının ekonomik ve sosyal kalkınma hakkına hâlel getirmemesi kaydıyla uygulayacağını beyan eder" diye eklemişti.

Anlaşmadan çekilme nasıl olur?

-Paris anlaşması, bir tarafın, yürürlüğe girmesini takip eden ilk üç yıl içinde anlaşmadan çekilemeyeceğini belirtir.

-Çekilme 'anlaşmadan çekilme bildiriminden' 1 yıl sonra yürürlüğe girer.

- Paris anlaşmasına taraf olmayan UNFCC tarafları **gözlemci** olarak katılabilir ancak kararlara katılamaz.